

Jan Podhajský: Technologické mody interpersonální komunikace

Posudek na diplomovou práci

Diplomová práce Jana Podhajského věnovaná problematice interpersonální komunikace a nových technologií má převážně teoretický charakter. Autor se v ní zaměřuje na otázku, jakým způsobem by bylo možné aplikovat teorii sociálních systémů v pojetí zformulovaném německým sociologem Niklasem Luhmannem na analýzu komunikace a nových technologií, a to zejména v rovině interpersonální komunikace. V tomto smyslu lze hodnotit celkovou koncepci práce jako originální, podnětnou a inovativní. Autor v předloženém textu jednoznačně dokazuje, že má pro splnění takového záměru dostatečné odborné předpoklady.

Práce je (kromě *Úvodu a Závěru*) rozčleněna do dvou částí (kapitol), pro jejichž označení patrně mohly být zvoleny výstižnější názvy (zejména se to týká části I.). V první části autor podává rekapitulaci základních myšlenek Luhmannovy systémové teorie, které jsou podle jeho soudu relevantní jako východisko ke zkoumání zvoleného tématu. V druhé části se pak pokouší na tato východiska navázat svým vlastním výkladem problematiky nových interpersonálních komunikačních technologií. Klíčovými se v tomto výkladu stávají pojmy: technické prostředky přenosu informace (médiá diseminace), technologický formát a technologické mody interpersonální komunikace. I v této druhé části, byť tato není explicitně deklarována jako část teoretická, zůstává autor převážně na půdě teorie, přičemž své úsilí zaměřuje zejména na problematiku konceptualizace, tzn. teoretického pojmenování, pojmového zachycení nových komunikačních jevů a jejich teoretického popisu. Dál – tzn. k úrovni teoretického výkladu (explanace) – se však autor v předloženém textu většinou nedostává. Celá práce tak vlastně vytváří dojem jakési vstupní studie do problému, který chce diplomant v budoucnu dále zkoumat a rozpracovávat.

Celkově je možné konstatovat, že diplomovou práci předloženou Janem Podhajským, je možné považovat za průkopnickou a přínosnou. Výklad, který je z velké části založen na znalosti aktuální cizojazyčné literatury, je logicky dobře uspořádaný, má náležitou odbornou úroveň a lze jej ocenit i po stránce stylistické. Diplomant ve své práci dokazuje, že si během studia osvojil rozsáhlou sumu vědomostí, se kterými dokáže zacházet skutečně profesionálním způsobem.

To, co v posuzovaném textu do určité míry postrádám, je výraznější zmínka o tom, že v rámci systémové teorie jsou rozlišovány z hlediska své konstituce tři typy sociálních

systemů: systémy interakční, organizační a společenské. Domnívám se totiž, že teprve vztahování analýzy komunikačních procesů k příslušné úrovni sociálního systému dovoluje zkoumané problémy adekvátním způsobem teoreticky „zarámovat“. Další z poznámek se týká terminologie. Autor vychází z anglických překladů Luhmannových prací, avšak měl by přihlížet i k německým originálům, případně k tomu, jak byly některé pojmy doposud překládány do češtiny. Mám na mysli konkrétně pojem „faktová dimenze“ (str. 12 a následující), který by dle mého soudu bylo adekvátnější překládat jako dimenzi „věcnou“. V neposlední řadě je pak nutno poukázat i na to, že dokončování diplomové práce bylo v tomto případě zřejmě poznamenáno jistým časovým stresem, což se pravděpodobně projevilo i na celkovém stránkovém rozsahu textu.

Závěrem mohu nicméně konstatovat, že diplomovou práci Jana Podhajského doporučuji zcela jednoznačně k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobrou.

Praha 18. září 2006

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.